

027.41

MAGYAR NEMZET

1975 JUL 29

244

Kedd, 1975. július 29.

Emlékek Pest-Buda múltjából

Ritka érdekességű kiadványt jelentetett meg a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár. A kötet két egymástól korban és stílusban különböző művet fog egybe: Zoltán József, a Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjteményének néhai osztályvezetője, 1959-ben írt tanulmányát; valamint Gaal György 1803 januárjától 1804 közepéig írt leveleit. A két mű közös kiadását a tartalmi hasonlóság indokolja. Zoltán József a Fővárosi Tanács néprajzi pályázatára dolgozta fel a reformkori Pest-Buda népi szórakozási szokásait, s ezzel a tanulmánnyal elnyerte a néprajzi pályázat nagydíját. Előzőleg ugyancsak nagydíjat kapott *A barokk Pest-Buda élete* című munkája is, amelyet 1963-ban jelentetett meg a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár. A két egymást követő tanulmányban a szerző a török uralom végétől a szabadságharc kezdetéig akarta nyomon követni a két város fejlődését, s ezzel együtt a városlakók életét is. A barokk Pest-Budában teljesítette is célját. Olyan

monográfiát írt, amely egyaránt foglalkozik a rendkívüli eseményekkel, a hétköznapi s a vallási szokásokkal. Ugyanezt szándékozta tenni a reformkori kutatásaival is. Leírta a pesti vásárok, búcsúk, és azzal összefüggő látványosságok, a panoptikum, a cirkus multságait. A folytatás azonban elmaradt, 1963-ban Zoltán József meghalt. A most megjelent kötet egyben tisztelgés is emléke előtt.

A kötet másik érdekessége Gaal György *A tudós palótz, avagy Furkáts Tamásnak Monosbélbe lakó sógor urához írt levelei* egy húszesztendős ifjú korabeli írásait tartalmazza: bál-házakról, farsangi multságokról, városmajori sétákról. A hiteles leírásoknak, leveleknek nemcsak kultúrtörténeti érdekességük van, hanem előadás-módjuk miatt az első magyar élclapoknak is tekinthetjük őket. A metszetekkel, fotókkal illusztrált kötetet Gátiné Pásztor Mária szerkesztette és látta el előszóval.